

Uus-Hännisen suvunpuku

Rekonstruoidun Hännisen suvun ja Uus-Hännisen talon naisten kansanomaisen puvun esikuvaa on alunperin käytetty sukutilalla Saarijärvellä Summasjärven kylässä 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa. Tila on ollut suvun hallussa vuodesta 1606. Vuoden 1913 lohkomisessa silloinen tila jaettiin kahteen osaan, jolloin muodostuivat Vanha- ja Uus-Hänninen. Jugend-tyylisen Uus-Hännisen päärakennuksen (rak. 1914 - 1915) rakentaja ja ensimmäinen isäntä oli Emil Konstantin Hermanninpoika Hänninen (1870 - 1924). Vaimona hänellä oli Miina Heikintytär Toikkanen (1876 - 1948). Talon nykyinen isäntä on Pekka Rämänen (s. 1953) ja hänen vaimonsa on Anne Rämänen (e. Virtanen, s. 1958).

Vanhan kansanomaisen puvun uusinnon ovat vuonna 1982 tehneet ja ottaneet käyttöönsä Emil Konstantin Hermanninpoika Hännisen naispuoliset jälkeläiset ja avioliiton kautta sukuun tulleet naiset. Rekonstruoitu suvunpuku on ainakin suomalaisittain harvinainen ilmiö.

Anne Rämänen on selvittänyt tutkimuksessaan Hännisen suvunpuvun yhteyttä muuhun 1800-luvun ja 1900-luvun alun pukeutumiseen Länsi-Suomessa ja Saarijärvellä. Jyväskylän ammattikorkeakouluun tehdyn opinnäytetyön tavoitteena oli puvusta löytyvän perimätiedon kirjaaminen ja jäsentäminen sekä mallin ja työtapojen vahvistaminen nykyisten ja tulevien sukupolvien käyttöön.

Todennäköisesti Uus-Hännisen suvunpuvun alkuperäinen malli on saanut vaikutteita lähinnä kansanomaisesta puvusta. Kansanomainen puku yleistyi kansannaisen vaatetuksessa 1800-luvun puolivälin tienoilla. Siinä oli kaksi asutyyppiä, väljä röijyinen poimutetun hameen ja röijyn (jaku) yhdistelmä tai leninki. Kankaat olivat yleensä kotikutoisia. Väljä röijyinen hameasu esiintyi samanlaisena laajoilla alueilla, eikä siinä ollut juurikaan paikallisia tai alueellisia mallinvaihteluja.

Kansanomaisen puvun tyylipiirteitä ovat:

- useimmiten yksivärinen väljä röijy eli jakku, joka ulottuu noin viisitoista senttimetriä vyötärön alapuolelle, röijyssä istutetut hihat ja takakappaleen vartalonmyötäiset leikkaukset.

- alas pohkeeseen asti ulottuva kurehame eli poimutettu hame, kuosiltaan usein raidallinen

- vyötäröesiliina, jossa kudekuviolliset ruusukassidonaiset puna-siniset raidat

- huivi

Se, että väljä röijyinen asu säilyi viimeksi iäkkäiden naisten juhla- ja kirkkovaatetuksena, sopii piirteensä myös Uus-Hännisen suvunpukuun. Lapset muistavat äiti-Miinan käyttäneen suvunpukua kirkkoasuna vuosisadan ensimmäisinä kymmeninä.

Anne Rämänen